

Špeciálne triedy pre deti s mentálnym postihom

Pedagogická teória priznáva špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby ktorémukoľvek dieťaťu, ktoré v akomkoľvek období svojho vývinu nedokáže napredovať. Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami má právo na individuálny prístup vo výchove a vzdelávaní rešpektujúci jeho schopnosti a zdravotný stav, na vyučovanie pedagógom s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou, na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a zdravom prostredí, na úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému a duševnému násiliu.

V aktuálnom školskom roku na našej škole prebieha výchovno-vzdelávací proces žiakov so zdravotným znevýhodnením vo dvoch špeciálnych triedach pre deti s mentálnym postihom. Výchova a vzdelávanie žiakov sa prispôsobuje ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám. Podľa druhu a stupňa zdravotného znevýhodnenia sú žiaci vzdelávaní podľa učebných osnov pre variant A, B.

V špeciálnej triede 3.C, kde pracuje i asistentka učiteľa sa vzdeláva 8 žiakov. Z toho 4 žiaci podľa variantu A, 4 žiaci podľa variantu B.

V 9.B triede sa učí 9 žiakov podľa variantu A.

Žiaci sa vzdelávajú podľa platného štátneho vzdelávacieho programu (ISCED 1) a školského vzdelávacieho programu **DÚHA** (**D** - dôvera, **Ú** - úspech, **H** - hravosť, **A** - aktivita).

Pedagógovia majú možnosť používať všetky názorné pomôcky, ktoré používajú i žiaci v bežných triedach. Pre ľahkú unaviteľnosť majú deti k dispozícii napr. aj relaxačnú zónu v triede, počítače. Vzdelávanie sa realizuje aj v odborných učebniach. V počítačových učebniach si žiaci osvojujú základy počítačovej gramotnosti. Žiaci využívajú na vyučovaní multimediálne učebne, ktoré sú vybavené interaktívnymi tabuľami a priebežne dopĺňané o nové výukové programy. Netradičné priestory novej knižnice s čítárňou im spestrujú hodiny čítania a slohu. Pokusy z fyziky a chémie sa realizujú v laboratóriách. Na predmety etická, náboženská, hudobná, výtvarná a telesná výchova sú žiaci začlenení do bežných tried. Manuálne zručnosti si zdokonaľujú na pracovnom vyučovaní - na školskom pozemku, v školskej kuchynke, v školskej dielni. Zúčastňujú sa výletov, výchovných koncertov, exkurzií a všetkých školských akcií spolu s deťmi z bežných tried.

Špeciálne pedagogičky sa zapájajú do rôznych **súťaží a projektov**.

- **V roku 2015 nás s sumou 19 000,- € finančne podporilo MŠ SR v rozvojovom projekte "Odstránenie stavebných bariér - Rovnosť príležitostí na vzdelávanie pre žiakov so zdravotným postihnutím"**
na

zabezpečenie šikmej schodiskovej plošiny pre telesne postihnutých žiakov.

- V roku 2013 sme získali finančné prostriedky z MŠ SR v rozvojovom projekte **Žiaci so zdravotným postihnutím 2013**,

vdďaka ktorému môžu teraz zdravotne znevýhodnené deti využívať počítačové aplikácie programu FONO 2

(rozcvička, asociácie, nácvik, testovanie, pexeso). Tieto sú zamerané na rozvoj motoriky artikulčných orgánov, vnímanie, správne pochopenie jednotlivých pojmov v súvislostiach a triedenie do sémantického systému. Precvičovanie jednotlivých pojmov, oboznámenie sa s ich hlasovými, obrazovými a zvukovými podobami

Systém SCOLA FM

určený pre sluchovo postihnutých žiakov zlepšuje výučbu jazyka, podporuje sociálny vývoj detí a to hlavne v situáciách, keď sa niečo učia. Dovoľuje žiakovi počuť lepšie výklad učiteľa a tiež sa zapájať do rozhovoru so spolužiakmi a učiteľom. Výhodou systému je, že vzdialenosť od hovoriaceho už nie je prekážkou pre čisté počúvanie. Je to tým, že počuteľným bodom je vlastne miesto, kde je umiestnený prijímač SCOLA. Je veľmi dôležité, aby sa zdravotne postihnuté deti včlenili do spoločnosti a robili všetko to, čo robia ostatné deti. Keďže sa nedokážu sústrediť dlhší čas na jednu činnosť, potrebujú často meniť metódy a formy práce. K tomu im pomáhajú rôzne

špeciálne učebné pomôcky

, ktoré sme taktiež zakúpili napr.: Prevliekačka – ruky, Štvorcová mozaika, Hracie karty – mozaika, Pentomino, Pentomino – sada kariet 1, Pentomino – sadakariet 2, Geometrické tvary, Geometrické tvary – 2, Geometrické tvary – 4 kocky, GeoLinks - Geometrické tvary.

- V roku 2011 sme vdďaka MŠ SR boli úspešní v projekte **Stop bariéram 2011**, ktorého cieľom bolo pomocou kompenzačných pomôcok uľahčiť deťom s ťažkým zdravotným postihnutím osvojenie si základných školských zručností a schopností, vytvoriť im vhodné podmienky rešpektujúc ich zdravotný stav. Finančné prostriedky sme použili na zakúpenie výškoko nastaviteľného edukačného stola so stoličkou a príslušenstvom, ďalej sme zakúpili PC zostavy, dotykový monitor, klávesnice Intellikeys a polohovacie vaky.

- V roku 2010 sme vdďaka **ING Šanca pre deti 2010** získali grant na projekt *Pôjde nám to ľahšie* zameraný na rozvoj

fonematického sluchu.

Program napomáha odhaliť deficit v sluchovej diferenciácii hlások, ktoré majú dištinkatívne príznaky. V aplikácii Fonematický sluch si pedagóg môže zvoliť kombináciu všetkých hlások, alebo len deficitných. V aplikácii je možné bližšie špecifikovať umiestnenie rozdielných foném či

už na začiatku, v strede alebo na konci slova, prípadne počet slabík v slovách. Navyše sa dajú vybrať konkrétne fonémy, ktoré je podľa špeciálneho pedagóga potrebné precvičiť. Žiak môže cvičiť za i bez asistencie učiteľa, avšak výsledky testovania sa pedagóg má možnosť dozvedieť podľa zápisu, ktorý mu program zabezpečuje. Žiak nemusí byť priamo konfrontovaný s úspešnosťou cvičenia, čím sa odbúrava jeho prípadný stres. Hravou, nenásilnou formou očakávame vzbudenie záujmu detí o učenie, získavanie sebadôvery, zlepšenie komunikačných schopností...

- V roku 2006 sme vďaka **Komunitnej nadácii Bratislava** získali grant na projekt *Krídla pre budúcnosť* a mohli sme zakúpiť výučbové a vzdelávacie programy zamerané na zmyslovú a rozumovú výchovu, slovenský jazyk a matematiku.

Jeden z programov slúži na poznávanie symbolických obrázkov a zostavovanie jednoduchých viet. Symbolické obrázky sú ozvučené, takže žiaci si môžu spojiť zvukový vnem, obrázok i text do jedného celku. Zvukový sprievod obrázku môže pedagóg zmeniť a založiť tak nový variant pojmu. Táto možnosť je predovšetkým využívaná pri tvorbe viet, kde je možné uchovať správne gramatické tvary jednotlivých slov. Ďalšou možnosťou programu je vkladanie vlastných obrázkov (napríklad zoskenovaných fotografií), ktoré je možné následne využívať vo všetkých úlohách programu. Nové obrázky sa dajú pomenovať a ozvučiť. Ich samozrejmosťou je ľahké ovládanie, jednoduché nastavenie úrovne náročnosti, pestré prostredie a nechýbajú ani krátke a veselé animácie i odmena za správne vyriešenie úloh.

Naším cieľom je pomocou špeciálnych výchovno-vzdelávacích metód, foriem a prostriedkov poskytnúť výchovu a vzdelanie deťom so zdravotným znevýhodnením a tiež deťom pochádzajúcim zo sociálne znevýhodneného prostredia. Pre tieto deti je otvorené oddelenie školského klubu, kde sa majú možnosť pod vedením vychovávateľky pripravovať na vyučovanie, nakoľko doma nemajú vytvorené vhodné podmienky. Taktiež plnia väčšinu mesačných aktivít ŠKD (viď hlavnú stránku - školský klub detí) a sú aktívne zapojení i v krúžkovej činnosti.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa zameriavame na tvorivú motiváciu k zažívaniu úspechu. Nevychádzame z individuálnych nedostatkov, ale naopak, zdôrazňujeme to, čo je na mentálne postihnutom jedincovi pozitívne, na čom sa dá budovať. Poznávame nielen problémy žiaka pri učení, ale najmä jeho prednosti, budujeme na jeho schopnostiach.

Usilujeme sa dosiahnuť u žiakov najvyšší stupeň socializácie, najširšie a najúspešnejšie pracovné a spoločenské uplatnenie. Príkladom toho sú už dnes i absolventi Odborných učilíšť v Bratislave a Trnave.